

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri zvečer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . . . 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 2.60 „ „ „ 4. „ „ „ 5. „ „ „ 8. „ „ „ 10. „ „ „ 16. Na naročbe brez priloge naročnine se ne jemlje ozir.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., v Gorici po 3 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 3 nč., v Gorici 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorako.

„V edinosti je moč!“

Oglasi se račune po tarifu v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega tiskanih vrstic. Poslana osmrtnice in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravitelstvo ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Pomisleki o načrtu šolske postave za Trst in okolico.

Že v uvodu k članku, prijavljenemu pred par dnevi o tem predmetu, smo omenili, da je šolski načrt Tržaški v protislovju s ustavnimi zakoni.

14. člen osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867 se glasi, da je uživanje državljskih in političnih pravic neodvisno od veroizpovedanja in 15. člen iste postave zagotavlja vsaki državno priznani cerkvi in enakim verskim društvom popolno posest in uživanje svojih zavodov v kolikor so ti namenjeni veri, pouku itd. — Znano je, da vzdržujejo tu v Trstu luterani, pravoslavni in židje svoje lastne šole.

Vzdržujejo jih pa dotične cerkvene občine (Kirchengemeinde), katere pa nimajo s politično občino Tržaško nič opraviti. Takih privatnih šol pa ni mogoče podrežati naravnost niti okrajnemu šolskemu svetu niti deželnemu šolskemu svetu, kajti dotične šole stoje v prvi vrsti pod posebnim šolskim nadzorstvom, katerega volijo iz svoje srede udje dotičnega veroizpovedanja; višje državno nadzorstvo nastopa šole v drugi vrsti, v kolikor je državi čuvati splošna, povsod enaka učna načela.

Če dobro premostimo delokrog okrajnega in deželnega šolskega sveta, doždeva se nam, da nekako tudi posega v temeljna navodila o šolstvu, ki spadajo v delokrog državnega zbora. Tako n. pr. nam se zdi zelo sumljiva določba c) §. 4., ki odkazuje okrajnemu šolskemu svetu skrb za izboljšanje šolskih odnosov, kakaj pod to pretvoro porušil bi lahko okrajni šolski svet valed svojih nazorov vsak napredek naših narodnih slovenskih šol.

Ravno tako prekorača meje svoje pristojnosti deželni šolski svet s tem, da si privzame pravico dovoljevanja za ustanovljenje novih študijskih potrebščin šol. Kajti po členu 17. osnovnega zakona z dne 21. januarja 1867 ima vsak državljani pravico ustanovljati zavode za poučevanje, v kolikor mu je zmogočnost, ki jo zahteva obstojajoči zakon. Najvišje nadzorstvo v vsaki stvari naobsega in ravno tako nad deželnimi šolami pristaja po omenjenem členu 17. osnovnega zakona državi in ne deželnemu šolskemu svetu. Podrežati neposredno in brezuvetno privatne zavode okrajnemu šolskemu svetu, kakor se to čita v členu 4. načrta, je smešno. Iz te določbe bi okrajni šolski svet n. pr. raztegnil svoje področje tudi na šolo sv. Cirila in Metoda! Ta

bi bila lepa, ko bi okrajni šolski svet tolmáčil postavo v zmislu, da ima on pravico privzeto nastavljanje učiteljev tudi na tej šoli, samo za to, ker ista spada v šolski okraj, in ko bi potem izvajal vse druge pravice, zapopadene v členu 4. za vse šole okraja (del distretto) sploh, ne glede na to, so li javne ali pa le zasebne.

Na vsak način vsvarja nam šolski načrt strogo nadzorstvo bodisi na javnih bodisi na privatnih šolah. Čemu toliko nadgledovanja? Vsaj ima tudi dandanes občina svojo posebno komisijo o javnem poučevanju, ki ravno tako lahko nadzoruje njej podrežene šole kakor boče mogel potem okrajni šolski svet! Ne, to ni tako! —

Italijanskim šol ni treba nadzorovati, ker te so v dobrih rokah (tako si tolmáče mestni očetje) — okoličanske šole so ved ali manj tudi v naših rokah — ali nekam bi radi polukali — tja v otroške vrste (seveda slovenske), v šolo sv. Cirila in Metoda —; radi bi zvedeli, kaj se tam godi — in okrajni šolski svet, ustvarjen iz srede mestnega zbora, naj v to pomore.

(Konec prih.)

Mestni svet tržaški.

(VI. seja dne 28. marca 1894).

Predsedoval je župan dr. Pitteri, vladni zastopnik namestniški svetovalec bar. Conrad, navzočih 85 svetovalcev. Svojo odsotnost izpričali so trije svetovalci, med njimi vitez Nabergoj. Župan je prijavil, da svet. Benussi prevzame vendar „patriotično čast“ podpredsednika upravnega sveta mestne plinarne, če tudi se je sprva branil. Zatem se preide na dnevni red. Predita se ustanovni spis pok. Marije ud. Polarin, po katerem naj se ustanovita dva štipendija za dva vseučilišnika, pripadajoča tržaški občini, katera sta bila dovršila občinski gimnazij z italijanskim poučnim jezikom. Zbor sprejme ustanovo hvalično na znanje, istotako odobri ustanovni spis pok. Josipa Mih. Mauserja, viteza Marquada, po katerem se ustanovita dva štipendija za dva tehniška visokošolca iz Trsta, katerekoli vere in národnosti. Potem se predita spuščinski spis pok. Angelike udove Vlišan, katera je zapustila tržaški občini glavnico 20.000 gold. s pogojem, da se s obrestmi te glavnice nagradi vsako leto dne 30. julija koji obrtnik, kateri nameruje ustanoviti se samostalno. Za podelitev te nagrade treba bode zaslišati menenje raznih domačih delavskih in obrtnih društev, katera bodo

teh svedokov seveda nisem smel niti ziniti o želji kraljevega sodnika. Sedaj ste prišli vi, egregie domine, in čudim se, da ste se tako hitro vrnili. Baba Uršula je trd oreh in cel jezični doktor. Jaz sem se dovolj mučil z njo, a do konca ji nisem mogel priti. Pa kako je bilo?

— Dobro je, domine Georgi! nasmeje se Madjar, tudi jaz se prav za prav čudim, ker . . . Zdajci se povrne kanonik.

— Sedaj pa kakor bi bili zakopani pod zemljo, egregie ac nobilis domine, ker kanonika Štefana Vaeveškega, kakor bodo moji ljudje vsakomur povedali, ni doma; sedaj začnimo, reče kanonik, položivši svoje debele roke na trebuh.

Pallfy prekriža nogi in nasloni glave na desni lakot ter izpregovori vihaje brke:

— Vaš brat, admodum reverende amice, vam je menda tako od strani omenil, zakaj da gre. Kanonik prikima.

— Bene! No, da bo tkanina trdnjša, pritegnil bom niti še enkrat. To vam je torej glavni posel. Mojemu velemožnemu gospodaru Andreju Batorju sodi polovica Soseda

morale poročati e svojstvih in vrednosti posamičnih prosilcev. Nagrada pa se podeli jedni in isti osebi samo jedenkrat in to še-le tedaj, ko pripravi vse potrebno za svojo samostalno obrt. Tudi to ustanovo odobril je zbor soglasno. Nadalje odobrile so se še razne druge ustanove za tržaške uboge.

Člen gimnazijskega odbora, dr. Venezian prijavil je svoj izstop iz tega odbora, češ, da je preobložen z opravili; njegova ostavka pa ni bila v sprejeti, valed česar je odpadla iz dnevnega reda točka za izvolitev novega člana za gimn. odbor.

Na to je pričela razprava o razširjenju ljudske šole v Škedenju. V tej zadevi predlaga mestni odbor, da se odloži dotični ukrep tako dolgo, dokler ne končajo poizvedovanja o prošnji očetov pri sv. Mar. Magd. Gornji in Dolnji za ustanovitev posebne šole v istem okraju.

Poročevalec dr. Slocevič omenja v svojem poročilu, da je pododbor s početka glasoval za to, da se začasno deloma razširi omenjena šola in na to predita dopis namestništva, v katerem je rečeno, da naj se pridržijo vaporednice.

Svetovalec dr. Sancin omenja na to, da bi bilo najboljšo, ako bi se takoj odredilo, da se začasno ta šola razširi vsaj deloma, kar bi stalo okolo 19.000 gld. Dokazal je govornik tudi, da ni nikakoršne zveze med ono šolo, ki naj se zgradi pri sv. Mar. Magd. in pa med pretesno sedanjost šolsko zgradbo v Škedenju.

O predmetu so govorili še svetovalci Consolo, Spadoni in Venexian. Poslednji hotel je pobijati dr. Sancina s tem, da vendar obstoji nekaka zveza med okrajem Škedenjskim in sv. Mar. Magd., kajti dokazano je, da okolo 150 škedenjsko šolo obiskujočih otrok pripada k sv. Mar. Magd. Dolnji. Zaradi tega misli govornik, da bi bilo boljše zgraditi novo šolo pri sv. Mar. Magd., kakor pa trošiti denar za razširjenje šole v Škedenju.

Svetovalec dr. Sancin je odgovoril na to, temeljito dokazujoč potrebo razširjenja šole v Škedenju, toda zbor je odobril z veliko večino Consolov predlog, namreč da se počaka na isid izpraševanj gledó šole pri sv. Mariji Magdaleni, predno se kaj ukrene v stvari.

Prošnji učiteljev in učiteljic I. pl. razr. na ljudskih šolah v mestu za povišanje plače ustreže se s tem, da se poviša plača učiteljem od 900 gld. na 950, učiteljicam pa (izvzamši učiteljice na ženskem liceju) od 750 na 800 gold. S tem pomnožijo se stroški

mestne občine za 1150 gld. na leto. — Ustreglo se je tudi prošnji učiteljev III. pl. razreda, da se uravna promaknjenje v II. pl. razr., kajti po sedanjem redu preteče lahko 16 let, predno je premaknjen učitelj iz III. v II. plač. razr. Sklenilo se je valed predloga šolskega odbora, da moreti prestopiti dve tretjini, namesto kakor doslej, samo jedna tretjina ljudskih učiteljev v II. pl. razr. in to ne gledé na to, dali služijo dotični učitelji v mestu, ali pa v okolici. S tem novim razredovanjem narastejo stroški mestne občine za 3300 gld. na leto.

Preko prošnje učiteljev ljudskih šol v Barkovljah, Rojanu in v Škedenju, da bi se stavili v isti plačilni razred, kakor so učitelji ljudskih šol v mestu, preide se na dnevni red valed soglasnega sklepa mestnega sveta. O tem predmetu govorila sta tudi svetovalec dr. Sancin in Dollenz, katera sta se tudi izrekla proti prošnji teh učiteljev, ker isti niso postopali soglasno z ostalimi učitelji v okolici.

Na to dovoli zbor brez razprave dodatni strošek 2035 gld. 73 nč. za prezidanje ljudske šole v okraju Rena Nuova in dodatno stroške v znesku 645 gld. za vzdrževanje mestnih otroških vrtov v letu 1893. in 1380 gld. za pisarniške stroške ljudskih šol v letu 1893. — S tem je bil končan dnevni red in župan je dvignil sejo ob 8¹/₂ uri.

Politiške vesti.

Shod socijalnih demokratov. Nadaljujoč svoje razprave izjavil se je shod socijalnih demokratov v načelu za eventualni splošni štrajk ter vsprejel resolucijo, s katero se odklanja volilna prenosna, kakor je nameruje izvesti vlada. Zajedno izjavlja resolucija, da se hočejo boriti z vsemi sredstvi za volilno pravico ter z vsemi sredstvi podpirati rudokope, ko se je izrečejo poslednji, da je prišel pravi trenotek za boj za osemurno delo na dan. Nadaljni dodatni predlog, da v slučaju obsega štrajka ne bi hoteli plačevati stanarine, se je odklonil z veliko večino.

Pogrebna slavnost Košutova vršila se je večeraj zjutraj v Turinu po določenem programu in v navzočnosti italijanskih oblasti ter odposlanstev raznih ogrskih mest, parlamenta, vseučilišča itd. Truplo Košutovo, kakor tudi trupli njegove žene in hčere so odpeljali iz Turina ob 9. uri zvečer s posebnim vlakom. Z istim vlakom so se odpeljali tudi člani Košutove obitelji.

gospodar je dolgo o tem premišljal, dobil celó kupca. Tako slučajno.

Velečastni gospod Štefan, poslušajte to povest Batorjevega poslanca čimdalje bolj pozorno, začne od začudenja vedno bolj debelo gledati, ali ne reče nič.

— Glejte, kako je bilo, nadaljuje Pallfy. Lani v osmi dan kimovca meseca je dal naš svetli gospodar Ferdinand v Požunu svojega sina Maksa kronati za apostolskega kralja. Vas Hrvatov je bila cela četa pod knezom Nikolo Zrinjskim. Zastavonosci kraljevin so ravno atali ob holme, kjer se je vršilo kronanje, a njim na čelu je držal ogrsko zastavo veliki konjušnik Francišek Tahi, rodod tudi Hrvat, dasi mu je bil ded čista madjarska kri. No, gospod Tahi je pozabil na svoje pokolenje, zatekel se je čisto k vam in vam pomaga biti se s Turki.

— Da, da, pripomni kanonik, gospod Tahi je vražji človek. Junak sicer, ali bojé se ga domači ljudje kakor Turki, kajti kamor on stopi, ne zraste več trava.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Kmetijski upor.

(7)

Zgodovinska povest šestnajstega veka.
Spisal August Šenoa. Preložil L. P. Planinski.
(Dalje.)

— Sem in nisem, odgovori pokašljavajuč sušc. Natanko ne, samo od daleč sem mu omenil. Ni bilo prave prilikožnosti. Kakor ste mi svetovali, šel sem iz Soseda v Zagreb, kjer hitro ste dospeli tje. Ljudem sem rekel, da odhajam v mesto, prašat zdravnika zaradi svoje bolezn. Vsi so verjeli, celó stara Uršula, ta vrag v ženski podobi. Naposled ni tudi čuda, ker me mrzlica drži kakor s kleščami. Prvi den nisem dobil brata. Bil je nekje pri svetem Ivanu „pro testimonio fide digno.“ A drugi dan je pridrvela cela tolpa velečastnih gospodov kanonikov v to hišo. Najprej čenčasti Anton Vramec, kateri ne govori o drugem, kakor o babjih novicah, potlej jezični Francišek Filipović, kateri tudi z jezikom seka Turkom glave, potem Krato Mikulić, Ivan Dombrin, Jurij Herešinec in kakor se že cela ta litanija imenuje. Vpričo

Skupni proračun. To dni se vrše ministarska posvetovanja, katerim je namen sestaviti skupni proračun. Potrebne bodo baje leto za 4 milijonov višje od lani. — Delegacije se baje snidejo v mesecu maju, zbirajo se zasedanje državnega zbora zaključijo že v aprilu.

Splošno razoroženje — In kaj še! Kakor javljajo včeraj z Dunaja, so popolnoma neosnovane dotične vesti, katere trdijo, da se potegujejo nekatere evropske sile za splošno razoroženje. Nasprotno pa se kaže, da evropske velesile nastojajo že pomnožiti svoje vojne čete, namesto da bi jih zmanjšale. Isto velja n. pr. tudi o Avstriji, katera bo o prihodnjem državnozbornem zasedanju zahtevala novih žrtv za vojni proračun.

Obsojen časnikar. Včeraj obsodili so na Dunaju urednika lista „Socialist“, Nestu, na 6 mesecev ječe zaradi ščuvanja na medsebojno vojno.

Vojna izjemna sodišča v Italiji že niso končala izprav proti množičnim obtožbam. Včeraj obsodilo je izjemno vojno sodišče v Masi 3 zatožene zaradi ščuvanja in upora in sicer jednega na 12, jednega na 10 let in jednega na 2 leti zapora.

Finančno položnje v Italiji. Iz Rima poročajo, da ni nikake nade do sporazumljenja mej ministerstvom in komisijo, izbrano po zbornici v ta namen, da prouči finančne načrte ministerstva. Finančni minister Sonnino je izjavil odločno, da nikakor ne more vsprejeti predlogov komisije. Ker večina zbornice gotovo pritrdi menenju komisije, je kriza neizogibna: ali odstopi ministerstvo, ali pa razpusti vlada zbornico. Po takem je mogoče, da doživimo v Italiji v kratkem velike homatije.

Srbija in sv. Stolica. O pogovoru mej ministerskim predsednikom srbskim Simićem in sv. Očetom poročajo, da se je prvi dotaknil vprašanja o osnovi katoliške škofije v Nišu in uvedanja slovenskega bogoslužja za katolike v Srbiji. Osnovi katoliške škofije v Nišu bi morala pritrditi avstrijska vlada, kajti po taki osnovi bi se odcepili katoliki v Srbiji od škofije djakovske. V tem zmislu da se je izjavil tudi sv. Oče, namreč da hoče v tem pogledu postopati sporazumno z Avstro-ogreko.

Različne vesti.

Cesar Fran Josip v Opatiji. Vsa proga Matulje-Volosko-Opatija se je odela praznično za dostojni vstop našega vladarja. Zlasti postajno poslopje v Matuljah je okrašeno prav ukusno. Pred uhodom v vas stoji prvi slavlolik. Na poslopjih, koja je videti s ceste, vihrajo doželne in cesarske zastave. Vsa letovišča v Opatiji so v zastavah in zelenju. Cesar se je odpeljal z Dunaja sinoči ob 7. uri. — O vstopu poročamo mej najnovejšimi vestmi.

Za obrtnike. Upravno sodišče na Dunaju razsodilo je te dni valed neke pritožbe, da vajenci in pomočniki načelno ne smejo biti člani združenih bolniških blaginje, ker so iste namenjene le moštrom; nasprotno pa morajo biti vajenci in pomočniki zavarovani pri okrajni bolniški blaginji.

Volilni shod, katerega je sklical državni poslanec dr. Andrej Ferjančič v Idrijo, bil je množično obiskan. Volilci so izrekli g. poslancu svoje zaupanje. Tamošnje „Del.“ in bralno društvo izvolilo je g. poslancu Ferjančiču svojim častnim članom.

„Independentev“ domišljavost. Znani naš „prijatelj“ „L'Independent“, pripoveduje v svoji včerajšnji številki na dolgo in široko o nekem „roparskem“ napadu na novi openski cestni (via Fabbio Severo), katerega nedolžna žrtva je bil nek „gospod V. B.“, kakor ga „Indip.“ modro — zamlodi. Da, zamlodi, kajti ves ta „napad“ vršil se je le v glavi „Independentovega“ urednika, kateri ne pride takó lahko v zadržje, kakó naj bi postregel svojim lahkovernim somišljenikom s „senzacionalnimi“ vestmi. Pravimo, da se je porodil ta „napad“ v „Indip.“ — glavi, kajti iz mišljen in zlagan je od prve do zadnje besede. Naj nam naši č. čitatelji blagovoljno oprostijo, ako kedaj našega „prijatelja“ „Independenta“ imenujemo včasih nehoté „Impertinente“.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabralo se je dne 25. t. m. v vesel družbi Barkov-

ljanov in drugih poštenjakov v Ropcu, v namen, da postane Barkovljanska župnija pokroviteljica podružnice na Greti, 2 kroni in 60 stotink.

Plesne vaje v „Trž.“ podp. in bralnem društvu se prične zopet dne 1. t. m. ob navadnih urah.

Statistika tržaška. Od 18. do 24. t. m. rodilo se je v tržaški občini 82 otrok (38 moških in 44 ženskih); 5 bilo jih je mrtvorojenih. Umrla je 100 oseb (55 moških in 45 ženskih). Z običrom na število prebivalstva pride 32-58 mrtvih na vsakih 1000 duš.

Iz Lokavca se nam piše: Vašo vest o volitvi našega župana in podžupana blagovolito popraviti v tem zmislu, da je bil županom v Lokavcu dne 24. m. m. izvoljen g. Vidmar, po domače Grofič: prvim podžupanom Anton Rustja, drugima Fran Blaško, tretjim Fr. Krapež iz Dola, četrtim I. Slokar, petim A. Likar in Ant. Bizjak iz Dola.

Izneverjen pri komercialni banki. Nevesti blagajnik Contento je baje že došel na otok Krk. Kolikor se dognala dosedanja poizvedovanja je izneverjena svota za 3000 gl. večja, nego se je mislilo, kajti v žakeljčku, v katerem naj bi bile srebrne krone, našli so sam drobiž iz niklja. Ona dva sodnika Contentova, katera so zaprli kot sumljiva, so imenujeta Serafina Karg in Kristof Castro.

Policajsko. Včeraj popoldne zaprli so 24letno hišino Josipino C. iz Gorice, ker je bila ukradla svoji gospodnji razno perilo, vredno 9 gl. — Včeraj popoldne zaprli so 19letnega tkalca Josipa Biancata iz Angarij (pokrajina Veroneška) ker je na Ralijevem zemljišču ukradel 2 kroni pekovskemu vajencu Petru Sarnjerju, stanujočemu v ulici Pozzo Bianco hāt. 1. Biancatto klatari se po Trstu ne le brez posla, ampak celo brez stanovanja. Kaj ne bi bilo boljše, da bi bil vrl Biancatto ostal v solčni svoji domovini, kjer bi utegnili uporabiti svojo tkalako spretnost o krpanju državnega proračuna? — 18letnega mesarkega vajenca Gvida Partorija iz Trata, stanujočega v Novi ulici hāt. 39, zaprli so včeraj, ker je izneveril 19 gl. svojemu gospodarju, mesarju Dom. Spadarju, stanujočemu v ulici Belvedere hāt. 6. — Helena Brocchi, stanujoča v hiši št. 2 ulice della Corte, prijavila je predvčeranjem stražarjem v ulici Tigor, da so neznani tatovi vlomili o nje odsotnosti v njeno stanovanje ter ji odneali 10 zastavljavih listkov in perila, vrednega 50 gl. ter po vrhu še budilno uro, vredno 4 gl. Okradli so tudi v isti hiši stanujočega Nikola Bernardisa, kateremu so odneali razno obleko, vredno 18 gl. Včeraj rjel je policajski ofical g. Titz tatu. Isti je 48letni kovač in dimnikar (in poznani tat) Ferdinand Isertli iz Trata, stanujoč v ulici Pozzacheria hāt. 2. Umeje se samo po sebi, da so ga spravili v varnost, ker je kovač-dimnikar-tat na sumu, da je tudi o drugih prilikah posegel po tujem blagu.

Pretep med vojaki. V torek zvečer sprla sta se dva pijana vojaka v ulici Riborgo. Jeden bil je od 87., drugi od 97. pešpolka. Kar hkrati pričela sta udrihati z bodali drug po drugem in jeden zabodel je drugega s svojim bodalom v prs ter pobegnil. Na kričanje ljudij prihiteli so stražarji, kateri so našli ranilec skritega v gostilni „Città di Amburgo“. Isti je 22letni Fran Domajka, vojak pri 97. pešpolku. Odpeljali so ga v zapor v ulici Tigor, potem ga je pa odvedla vojaška patrula v vojne zapore. Ranjenega spremlili so v vojaško bolnišnico.

Nezgoda. 35letna perica Marija Ferluga, stanujoča v Rojani hāt. 124, zdrnila je danes zjutraj, ko je prla pod gozdičem v „Potoku“ in padla takó nesrečno, da si je zlomila nogo. Revice odpeljali so na zdravniško postajo, od tod pa v bolnišnico.

Napad v novem uradu. Ravnatelj in tajnika rimskega novnega urada napadel je dne 27. t. m. nek uradni služabnik z nožem in ga lahko ranil. Napadalec se je potem ustrelil. Misli se sploh, da je služabnik napadel ravnatelja zaradi tega, ker se je bal, da boe odpuščen iz službe.

Novo tiskarsko črke. Knjigotržec Rudolf Abt v Pasovu izumil je neko tvarino za izdeljavanje tiskarskih črk. Izumitelj vzel si je v nemški državi patent na svojo iznajdbo, od katere si obeča mnogo, ker so črke iz te tvarine baje jako elastične in trpežne, poleg tega mnogo lažje od sedanjih avinčenih in

tudi nič škodljive zdravju, kakor so škodljive avinčene. Sestava te tvarine je še tajna.

Princesinja nuna. Hči belgijskega kralja, princesinja Klementina, o kateri smo sporočili te dni, da namerja stopiti v samostan, izbrala si je nek plemenitski samostan v Avstriji, ne ve se pa še kateri.

Ruski car v Karlovih varih. Včerajšnja poročila z Dunaja javljajo, da odpotuje ruski car v kratkem v kopelj Karlove vari na Čuškem, kjer namerja ostati več tednov. V Karlovih varih da pripravljajo že sedaj na tihem stanovanje za visokega gosta. Ni pa še določen dan, kedaj pride car v kopelj. Trdi se, da so mu nasvetovali zdravnik kopelj v Karlovih varih zaradi neke bolezni, katero ima ruski vladar na jetrih.

Sarajevo napreduje. Mestna občina v Sarajevu je najela pri hipotični banki v Budimpešti posojilo 1-4 milijonov, katero boe izplačati v petdesetih letih. Ta svota se porabi za dožiranje mestne hiše, za uvedeno električne razsvetljave in električne poulisne železnice, za konvertovanje vodovodnega posojila in za drugo napravo.

Nezvest častnik. Kakor poročajo iz Bukarešte, izneveril je donarničar tamošnjega vojaškega kluba, topničarski poročnik Ivan Filostrato 82.000 frankov klubovega imetja in pobegnil z novci.

Izjava ruskih žen. Več ruskih žen je doposlalo gospej Adam v Parizu nastopno adreso: V simpatijah mej Francijo in Rusijo vidimo jamstvo za človekoljubna prizadevanja modernega človeštva: nadejamo se, da boe idejal pobratimstva mej narodi naloga bližajočemu se stoletju. Me žene ne mremo na bojnem polju, a gledati moramo, kako se pogubljuje naši očetje, možje, sinovi in bratje. To nas obvezuje, da brižno služimo veliki ideji miru; to nam daje pravico, da vaklikamo: zgodovinsko najvažnej dan nastopi tedaj, ko premaga civilizacija krvavo dedščino barbarstva, ko se posreči velikim duhom človeštva, odstraniti možnost vojske, ter zapreke na potu do smago napredka. Mir pridi na zemljo! To je naša najkrenejša želja, koja pošiljamo ženam volikega francoskega naroda.

Loterijske številke, izrebane 28. t. m.
Brno: 19, 70, 40, 46, 90.
Inomost: 37, 31, 10, 11, 28.

Najnovejše vesti.

Opatija 29. (Izviren brzojav „Edinosti“). Vsprejem Nj. Vel. cesarja in kralja bil je po vsej črti sijajen. Hrvatje tega okraja pokazali so navdušenim načinom svojo udanost premil. vladarju. Občina Kastavska postavila v Matuljah slavlolik, okrašen z vladarjevimi in hrvatskimi narodnimi zastavami, na katerem je bil napis v hrvatskem jeziku v pozdrav vladarju. Povsodi bila je nebrojna množica naroda, katera je pozdravljala prišedšega cesarja z navdušenimi „Živio“-klici. Ob cesti napisi v narodnih barvah. Pred uhodom na Volosko stal je krasen slavlolik, a Volosko samo, rekli bi, bil je jeden sam ogromen slavlolik, odičen z mnogobrojimi hrvatskimi zastavami. V Opatiji mnogo slavlolkov. V Škrbcih mnogo hrvatskih in slovenskih zastav. Tudi v Opatiji mnogo hrvatskih zastav; našega naroda povsodi ogromno število iz občine Kastavske, Voloske, Veprinaške in Lovranske. Preko stotine kršnih Muncev in Munk v narodni noši. Povsodi se je čulo ali samo „Živio“-klice, ali pa so ti klici odločno nadglašali vse druge vsklice.

Opatija 29. Posebni dvorni vlak došel je na postajo v Matuljah ob 9. uri zjutraj. Nj. Vel. cesar objel in poljubil je nemškega cesarja. Nj. Vel. nagovoril je prijazno trž. namestnika vit. Rinaldinija in okrajnega glavarja Fabianija. — O vožnji v Opatijo poročamo v našem posebnem brzojavu. — Takoj po svojem prihodu v Opatijo obiskal je Nj. Vel. cesar nemško cesarico v letovišču „Amelia“ in zatem se je odpeljal na Volosko, kjer je obiskal nadvojvodinjo Toskansko. — Nemški cesar pričakoval je našega cesarja na postaji v Matuljah. Prvi je bil v opravi polkovnika avstrijskih huzarjev, drugi pa v pruski uniformi.

Rim 29. Danes se je otvoril mednarodni zdravniški shod v prisotnosti kraljevske dvojice.

Trgovinski brzojavi.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 7-25-7-26, za josen 7-45-7-48. Koruza za maj-juni 5-02 do 5-03. — Oves za spomlad 7-30 do 7-32.

Pšenica nova od 77 kil. f. 7-30-7-35, od 7 kil. f. 7-40-7-45, od 79 kil. f. 7-50-7-55, od 80 kil. f. 7-55-7-65, od 81 kil. for. 7-65-7-70, Bz 5-55-5-75; oves novi 6-95-7-40.

lečmen 6-65-9-25; prosa 4-40. Srednje ponudbe in popraevanja pšenice. Prodalo se je 14.000 met. st. po stalnih cenah.

Oves vedno raste. Praga. Nerafinirani sladkor: zopet bolje. Za marec 16-80, april 16-75. Za maj 16-70. Nova roba september 15-82-15-85.

Budimpešta. Spirit, 16.50-17-.

Kava. Kava Santos good average za marec 103-25, za juli 100-25 mirno.

Hamburg. Santos good average za marec f. 83-75, maj 82-50, september 78-75, mirno.

Dunajaka borza 29. marca 1894.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	98-25	98-30
„ „ v srebru	98-10	98-10
Avstrijska renta v slatu	119-60	119-50
„ „ v kronah	98-—	97-85
Kreditno klicje	370-60	370-50
London 10 Let	124-55	124-55
Napoleoni	9-90 1/2	9-90
100 mark	61-—	60-97 1/2
100 italj. lir	48-27	48-40

Gostilna „Pri lepem razgledu“

Gregorja Čehovina pri sv. Alojziju so priporočali najtopleje slavnemu občinstvu. Toči so prav dobro črno vino po 32 in 38 avt. in belo sluko po 40 nč. liter. (20)

Zaloga piva

pivovarne bratov
Reininghaus v Steinfeldu — Gradec

pri 156

A. DEJAKU, junior, v TRSTU

Via degli Artisti št. 8, zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant, ponuja p. n. gostilničarjem v Trstu in po okolici staroznano steinfeldsko eksportno (Export), ožujsko (Märzen) in uležano (Lager) pivo, tako v sodih kakor po steklenicah, pod ugodnimi pogoji.

Spretnega in urnega

korespondenta

ki je slovenščine, nemščine in laščine popolnoma zmožen in ima lepo pisavo, vsprejme se z letno plačo 900 gl.

Ustopeni je s 1. junijem t. l., oziroma tudi prej: oni z vočletnimi spričevali imajo prednost. Ponudbe a prepisi spričeval, naj se pošljejo — kam, pove iz prijaznosti upravitelstvo „Edinosti“. (9)

Gostilna „All' antico moro“

v ulici Solitario št. 12.

toči izvrstna vipavska črna in bela vina iz prvih vinogradov in kraška iz Škrbine. Vipavska po 32-40 kr., kraški teran po 40 kr. liter.

Nadejam se, da me slavno občinstvo, ravnanje se po izreku „Svoji k svojim“ počasti v obilnem številu.

4-26 Anton Vodopivec.

C. kr. dvorna lekarna

Ivana Mizzana

VIA CAVANA V TRSTU.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel zori omenjeno lekarno od dedičev pok. Benedetta Vlach-Miniussija, priporočajoč se najtopleje in objavljujoč natančno postrežbo z umerjenimi cenami. Članom „Dolalskega podpornega društva“ pa naznanja še posebej, da mu je odbor istega društva „prejemati recepte od njih v slučaju, ako njim takšne društvena zdravniška predpišeta. Za slučajne lekarske potrebe so priporočla 104-30 Ivan Mizzan.

Gostilna „Alla Città di Vienna“

Piazza Caserma h. št. 2. (zaraven Tiskarno Doleno) toči teran i. vrsti iz prvih kletij iz Kazelj in Avberja po 48 nč. liter, kakor tudi istrsko vino sproti in za domačo vporabo. — Graško pivo, izvrstna kuhinja (italijanska in nemška) po jako umestnih cenah. — Priporočla se sl. občinstvu (101) Ant. Brovedani.

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI
TRST

Corso, Piazza delle Legna 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije z Angleškega, iz Francije. Nemške tbd. Velika zaloga finih barv (in tubetij) za slikarje, po ugodnih cenah. — Lesk za parkete in pode.

Mineralne vode

iz najbolj znanih vrelcev

kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt. 104-38